

Izpit pišemo 45 minut. Vključeval bo od 8 do 9 vprašanj.

1. Zakonca A in B se razvezujeta. Opraviti je treba delitev premoženja. Pridobljeno premoženje v trajanju zakonske zveze je vključevalo:
 - **dohodnino** možu za nepremoženjsko škodo za telesne bolečine v višini 300.000 SIT ⇒ **OSEBNA ODŠKODNINA** (satisfakcija človekovih duševnih bolečin)
 - **avtorski honorar** za avtobiografsko delo moža, ko opisuje izključno sebe ne pa žene ⇒ **SKUPNO PREMOŽENJE**
 - **gorsko kolo**, ki ga je zakoncema 5 dni po sklenitvi zakonske zveze podelil njun skupni prijatelj ⇒ **POSEBNO PREMOŽENJE** (To premoženje ni pridobljeno s skupnim delom. Pri delitvi pripada $\frac{1}{2}$ enemu, $\frac{1}{2}$ pa drugemu zakoncu.)
 - **razkošno hišo**, ki sta jo na malovredni parceli zgradila zakonca s skupnim delom ⇒ **STVARNO SKUPNO PREMOŽENJE** (ker gre za velik vložek bo potrebno vložiti pravni zahtevek; parcela + zgradba = nova stvar)

2. Vstavi manjkajoče besede: Zakonec ne more razpolagati z **NEDOLOČENIM DELEŽEM** na skupnem premoženju s pravnimi posli **MED ŽIVIMI**. Pravni posel, sklenjen v nasprotju s tem pravilom, je **NIČEN**.
 - izpodbojni posel
 - ničen posel (neveljaven, sklenjen s prisilnimi predpisi, npr. če bi ob sklenitvi zakona zakonca sklenila, da ne bo nastajalo skupno premoženje ⇒ tak zapis bi bil ničen)

3. Katere pravice staršev našteva Ustava, ko v 1. odstavku 54. člena govori o pravicah in dolžnostih staršev? **VZGOJE, VARSTVA in IZOBRAŽEVANJA**. Iz kakšnih razlogov se smejo po Ustavi te pravice in dolžnosti staršev omejiti? **V KORIST OTROKA, IZ RAZLOGOV, KI JIH DOLOČA ZAKON** (ustvari podlago). Naštete vsaj 2 pravici, ki jih staršem v okviru ZZDR zagotavlja starševstvo? **RODITELJSKA PRAVICA, PRAVICA DO PREŽIVLJANJA, PRAVICA DO OSEBNIH STIKOV** (Osebni stiki niso del roditeljske pravice ⇒ Kako se to pokaže? Odvzem roditeljske pravice je skrajni ukrep, ni pa nujno, da traja večno. Kljub odvzemu roditeljske pravice moramo ohraniti osebne stike, če so v otrokovo korist.) Ločiti moramo med:
 - **IMETNIŠTVOM** roditeljske pravice
 - **IZVRŠEVANJEM** roditeljske pravice

V primeru ločitve je tisti starš, ki mu otrok ni dodeljen, **imetnik roditeljske pravice**, njegovo **izvrševanje roditeljske pravice** pa je **zadržano**. Z **odvzgom poslovne sposobnosti** še vedno ohraniš imetništvo roditeljske pravice, zadržan pa (omejen) si pri izvrševanju le-te pravice.

4. Katera vprašanja se ob razveljavitvi zakonske zveze pojavijo glede skupnih otrok zakoncev? vprašanja glede **PREŽIVLJANJA, VARSTVA IN VZGOJE** ter vprašanja glede **STIKOV** (odvzema ali omejitve stikov ⇒ omejitev stikov dodeli sodišče, o ostalih omejitvah odloča CSD. Sodišče odloča samo med postopkom, ko se pojavijo razlogi za omejitve stikov. V primeru razpada zunajzakonske skupnosti, ko se starša ne moreta sporazumeti o stikih, o le-teh odloča CSD. V primeru, ko zakonca nista zahtevala prenehanja razpada življenjske skupnosti, ne pride do razveze.) Dva sorodnika skleneta zakonsko zvezo v drugem kolenu. Taka zakonska zveza je neveljavna. V času trajanja te neveljavne zakonske zveze se rodi otrok. Kaj je z očetovstvom? Odloča se o:

- skupnem premoženju, ki je nastalo v času neveljavne zakonske zveze ⇒ potreben je sporazum o **PREMOŽENJU** in o **PREŽIVLJANJU NEPRESKRBLJENEGA ZAKONCA**,
- 5. o **VZGOJI, VARSTVU** in **PREŽIVLJANJU OTROK**. Zakonca sta se pred leti razvezala. Sodišče je ob razvezi določilo, da je oseba B, kateri mladoletni otrok ni bil dodeljen v varstvo in vzgojo, dolžna zanj prispevati preživnino v denarnem znesku 60.000 SIT mesečno. Organ socialnega varstva je ta znesek prilagajal gibanju življenjskih stroškov in osebnega dohodka. Ob katerem pogoju lahko uprav. upravičenec zahteva spremembo sodne odločbe? V primeru **SPREMENJENIH OKOLIŠČIN**:
 - pri **PREŽIVNINSKEM ZAVEZANCU** zaradi spremenjenih zavezančevih **ZMOŽNOSTI**
 - pri **UPRAVIČENCU** zaradi spremenjenih **POTREB** upravičenca t.i. otroka
- 6. Od katerega trenutka dalje se po sodni praksi prisodi preživnino? od trenutka, ko je **VLOŽEN ZAHTEVEK ZA PREŽIVNINO – TOŽBA** (pri zunajzakonskih partnerjih je isto) Sodišče po določbi ZPP postavi posebnega zastopnika otroka v postopku, v primeru:
 - **KOLIZIJE INTERESOV STARŠEV**,
 - če bi sicer to zahtevala **NJEGOVA KORIST**.

Pri pripravi na izpit si izdelaj tabelo, kjer boš zapisoval, kakšne so pristojnosti sodišča, CSD in notarja:

Pristojnosti sodišča:	Pristojnosti CSD:	Pristojnosti notarja:
.....
.....
.....

Vedeti moraš, za katere institute se uporabljajo odločbe o rejništvu? **DOLOČBE O REJNIŠTVU se NE UPORABLJAJO, če gre otrok v ZAVOD!!!**

☘ Še posebej pozorno preberi ☘:

- **ZPP** ⇒ Poglavje **zakonski in starševski spori**
- **MEKUOP** ⇒ Poglavje, ki govori o **posebnih pravicah otroka v postopku**

7. Presodi veljavnost naslednjih trditev!

- Domneva očetovstva za otroka rojenega v času trajanja zakonske zveze, ki je bila kasneje razveljavljena zaradi zakonskega zadržka že zakonske zveze ne velja. ⇒ **TRDITEV NE VELJA**, ker domneva očetovstva velja.
- Sodišče sme, kadar odloča o pravici do osebnih stikov, le-to samo odvzeti, ne more pa je omejiti, ker je omejitev pravice do osebnih stikov pridržana samo CSD. ⇒ **TRDITEV NE VELJA** (Sodišče odloča o pravnem postopku in lahko omeji osebne stike v primeru razveze in razveljavitve zakonske zveze.)
- Popolne posvojitve ni mogoče razvezati. ⇒ **TRDITEV VELJA**
- Mačeha in pastorka sta v svaštvu 1. kolena stranske črte. ⇒ **TRDITEV NE VELJA**, ker je to razmerje enako razmerju mati – hči in gre za svaštvo, vendar za 1. koleno ravne črte.
- Starši so še vedno dolžni preživljati svojega otroka, ki je v rejništvu, čeprav jim je bila odvzeta roditeljska pravica. ⇒ **TRDITEV VELJA**

- V času trajanja zakonske zveze se sme opraviti delitev skupnega premoženja zakoncev. ⇒ **TRDITEV VELJA** (Delitev skupnega premoženja se sme v času trajanja zakonske zveze opraviti:
 1. na podlagi sporazuma (sklenitev pogodbe v obliki notarskega zapisa),
 2. s predlogom na nepravdno sodišče in na podlagi ustreznega zahtevka,
 3. kadar upniki zahtevajo ugotovitev deleža na skupno premoženje.

- 8. razveza na tožbo zakonske zveze ⇒ odločba postane pravnomočna ⇒ Ali je s tako sodbo razveljavljeno skupno premoženje zakoncev? **NE, VLOŽITI JE POTREBNO ZAHTEVEK ZA RAZDELITEV SKUPNEGA PREMOŽENJA (NEPRAVDNI POSTOPEK)**

- 9. Pri kateri obliki razveze zakonske zveze pride do delitve skupnega premoženja? **PRI SPORAZUMNI RAZVEZI**

- 10. Na kakšen način odloča sodišče o vzgoji in varstvu otrok pri razvezi zakonske zveze na tožbo? Sodišče **PO URADNI DOLŽNOSTI** odloča o vzgoji in varstvu tudi če nobeden od staršev ne bi ničesar zahteval. Sodišče pridobi mnenje CSD in mnenje otroka in se odloči v korist otroka ob upoštevanju načel pospeševanja otrokovega razvoja in kontinuitete otrokove vzgoje in varstva.

- 11. Otrok je bil rojen 11 mesecev po tem, ko so starši dali soglasje za posvojitev. Ob kakšnem pogoju bo takšna posvojitev veljavna? **CSD lahko skrajša rok, če je to v korist otroka.**

- 12. Kako učinkujejo navedena pravna dejstva:
 - EXTUNC = učinkovanje za NAZAJ (←)
 - EXNUNC = učinkovanje za NAPREJ (→)

 - izpodbijanje očetovstva: ←
 - pripoznanje nezakonskega otroka: ←
 - sodna odločitev očetovstva: ←
 - preživnina: →
 - razveljavitev popolne posvojitve: → (ker niso obstajali pogoji)

- 13. Razložite pojem naknadni spregled zadržka za sklenitev zakonske zveze in kateri organ v tem zadržku odloča? Prvotni primarni spregled zadržka je v pristojnosti CSD, medtem ko naknadni zadržek, ki je obstajal ob sklenitvi zakonske zveze spregleda sodišče v primeru že sklenjene zakonske zveze in mladoletnosti. Zadržek ob sklenitvi zakonske zveze je obstajal in še obstaja, ko sodišče odloča ⇒ sorodstvo v 4. kolenu stranske črte, mladoletnost ob sklenitvi zakonske zveze.

- 14. Primerjava:

predmet odločitve:	ugotavljanje očetovstva	razveza na tožbo
preživnina	↓	↓
	sodišče ne odloča po uradni dolžnosti, ampak samo na podlagi zahtevka , če je ugotovljeno, da je preživnina otroku potrebna	po uradni dolžnosti

❁ **!!Odločanje po URADNI DOLŽNOSTI je nasprotno od odločanja na podlagi ZAHTEVKA!!** ❁

